

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **V. Š.,** zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 10. 2004 č. j. 60 Az 111/2004 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 21. 10. 2004 č. j. 60 Az 111/2004 - 32 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2004 č.j. OAM-431/LE-B03-B04-2004, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V odůvodnění rozsudku Krajský soud v Plzni shrnul dosavadní skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že bylo prokázáno, že žalobce vstoupil na území České republiky dne 1. 5. 2001 s řádným pasem Ukrajiny na turistické vízum, hraniční kontroly na území Ukrajiny, Polska i České republiky proběhly bez problémů. Žalobce se poté zdržoval nepřetržitě v okolí Prahy, kde pracoval až do svého náhodného zadržení dopravní policií pro dopravní přestupek dne 22. 6. 2004, protože neměl řádný doklad, bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění a cizineckou policií byl převezen do Z. B., kde podal žádost o azyl. Dle názoru krajského soudu je tato žádost účelová, neboť pokud by žalobce měl skutečně ve vlasti obavy o svůj život a svobodu, jistě by již při vstupu na území České republiky učinil vše proto, aby zde legalizoval svůj pobyt a požádal o azyl. Žalovaný tak nepochybil, pokud žádost žalobce o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Plzni podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel má za to, že krajský soud, stejně jako žalovaný, nesprávným způsobem posoudil právní otázku, a sice zda je možno na případ žalobce vztáhnout ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Stěžovatel tvrdí, že se ve své domovské zemi dostal do potíží, kdy jako aktivní člen politické strany „Pro demokracii, čest a pořádek“ byl stíhán státní policií, jeho činnost směřovala proti režimu prezidenta Kučmy, jehož aparát se snažil opozici umlčet, stěžovateli tedy nezbylo než vycestovat ze země a požádat o azyl. Stěžovatel je přesvědčen, že je u něj dán důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť byl stíhán státním aparátem pro politickou činnost. Stěžovatel má dále za to, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování, a na základě takto zjištěného skutkového stavu věci nebylo možné spravedlivě rozhodnout, a soud nesprávně posoudil, zda správní řízení netrpělo procesní vadou, neboť byl povinen přezkoumat napadené rozhodnutí a předcházející správní řízení z hlediska dodržení procesních předpisů. Stěžovatel se domnívá, že rozhodnutí žalovaného neodpovídá ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu, neboť jeho odůvodnění považuje za nedostatečné. Stěžovatel se také domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování, kterými se žalovaný, ani krajský soud, v odůvodnění svých rozhodnutí vůbec nezabývaly. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit Krajskému soudu v Plzni k dalšímu projednání, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení. Žalovaný uvádí, že žádost stěžovatele o udělení azylu ze dne 9. 7. 2004 byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, neboť stěžovatel podal tuto žádost s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o azyl již dříve, když na území České republiky pobýval od 1. 5. 2001. Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje ji zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

V předloženém správním spise je založeno sdělení Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, Oddělení cizinecké policie v Kolíně (dále jen „cizinecká policie“), ze dne 22. 6. 2004 č.j. SCPP-647/PH-IV-2004 o zahájení správního řízení se stěžovatelem ve věci správního vyhoštění podle ustanovení § 118 a násl. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění,

které stěžovatel dne 22. 6. 2004 převzal a následně dne 27. 6. 2004 projevil zájem požádat o azyl. Žádost o udělení azylu byla stěžovatelem podána dne 9. 7. 2004, přičemž stěžovatel uvedl, že Ukrajinu opustil 1. 5. 2001, protože měl problémy s policií související s jeho účastí v politické organizaci (od roku 1996 do roku 2000 byl členem politické organizace „Pro demokracii, čest a pořádek“). Stěžovatel také uvedl, že v České republice byl již v roce 1995 a 1996, a to vždy asi měsíc jako turista. V pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu dne 21. 7. 2004 stěžovatel podrobněji vylíčil své problémy týkající se jeho činnosti v politické organizaci na Ukrajině a cestu do České republiky. Na otázku, proč nepožádal o azyl hned po svém příchodu na území České republiky, stěžovatel odpověděl, že o tom vůbec nepřemýšlel, doufal, že prezidentu Kučmovi skončí volební období a na Ukrajině bude zase vše v pořádku. Stěžovatel přisvědčil, že jiné problémy než ty, které již uvedl, se státními orgány, úřady, soudy, policií či armádou ve vlasti nikdy neměl, stejně jako neměl problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, příslušnosti k sociální skupině.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Žádost o udělení azylu lze zamítnout jako zjevně nedůvodnou v případech taxativně vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 zákona o azylu. V projednávané věci aplikoval žalovaný ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) téhož zákona, když zamítl žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou, neboť stěžovatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným stěžovatelem uplatněný důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ohledně možnosti vztáhnout na případ žalobce ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu Krajským soudem v Plzni. V projednávaném případě bylo hodnověrně prokázáno, že stěžovatel do České republiky přicestoval již v roce 2001 a poté zde pobýval, aniž mu cokoliv bránilo domáhat se ochrany prostřednictvím institutu azylu. Teprve v červnu roku 2004, když s ním cizinecká policie zahájila řízení o správním vyhoštění, projevil úmysl požádat o udělení azylu. Z uvedeného je zřejmé, že jednání stěžovatele (podání žádosti o udělení azylu) bylo vedenou snahou vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalovaný správní orgán tak nikterak nepochybil, když shledal žádost stěžovatele o udělení azylu zjevně nedůvodnou dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) s. ř. s., a krajský soud správně vyslovil s jeho rozhodnutím souhlas. Nejvyšší správní soud se s přijatým právním závěrem ve věci ztotožňuje.

K námitce stěžovatele o tom, že v jeho případě je dán důvod pro udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud je žádost o azyl zamítnuta správním orgánem jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 zákona o azylu, nelze současně rozhodnout o splnění podmínek podle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť správní orgán rozhodl konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého ze zákonných důvodů pro udělení azylu.

Co se týče námitky stěžovatele o vadě řízení před žalovaným spočívající v nedostatečně provedeném dokazování, má Nejvyšší správní soud za to, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel především z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k důvodům žádosti), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu

platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Rovněž krajský soud vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný. Nejvyšší správní soud přijaté závěry ve věci sdílí a v řízení neshledal vadu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvádí, že krajský soud nesprávně posoudil otázku porušení ustanovení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, v čemž stěžovatel spatřuje důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud postupoval v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s., když přezkoumal rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů, přičemž namítané porušení ustanovení správního řádu neshledal. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně popsal průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, hodnocení důkazů a konečná stanoviska. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného tak splňuje náležitosti dle ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu. Krajský soud se v napadeném rozsudku dostatečným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele, přičemž neshledal jím tvrzené nedostatky a porušení, odůvodnění rozsudku poskytuje dostatečnou skutkovou a právní oporu jeho výroku. Proto Nejvyšší správní soud neshledal důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatků důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Zde soud podotýká, že stěžovatel sice formálně podřadil vytýkané vady pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., obsahově se však jedná opětovně o vady spadající pod písm. b) citovaného ustanovení. Ani v tomto bodu však splnění důvodů kasační stížnosti Nejvyšší správní soud neshledal.

Stěžovatel v závěru kasační stížnosti projevuje nesouhlas s tím, že žalovaný a krajský soud se v odůvodnění svých rozhodnutí vůbec nezabývaly otázkou existence překážek vycestování dle ustanovení § 91 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný o existenci či neexistenci překážek vycestování ve věci stěžovatele skutečně vůbec nerozhodoval, neboť z ustanovení § 28 zákona o azylu (pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování) plyne, že výrok o překážce vycestování není obligatorní náležitostí rozhodnutí, kterým se rozhoduje o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné. Je tedy zřejmé, že žalovaný správní orgán postupoval zcela v souladu s citovaným zákonným ustanovením a krajský soud mu správně ohledně tohoto postupu nic nevytknul.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území ČR, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu